Algemene Beschouwingen Algemeen Belang

Begroting 2025

ONZE BALANS IS REALITEIT

Voorzitter, voor ons ligt de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2025-2028. Een begroting en meerjarenbegroting, die in de ogen van Algemeen Belang een flink financieel verval toont ten opzichte van de voorbije jaren.

Natuurlijk is het zo dat we allen op de hoogte waren van het ravijnjaar 2026, waarin een andere rekenmethode voor het gemeentefonds zou worden gebruikt en dat tot een groot tekort zou leiden en dat niet alleen in Asten.

Maar dat het tekort in de komende jaren niet alleen te wijten is aan de daling van de bijdrage uit het Gemeentefonds, maar dat een gedeelte ook nog op het conto geschreven moet worden aan ons eigen financieel beleid, is toch wel stuitend en getuigt niet van goed financieel beleid. Als voorbeeld noemen we de uitgaven voor ICT die bijna onnavolgbaar zijn en niet bekend waren bij het opstellen van de kadernota. Daarnaast de indexatie 2025: de begrote indexatie liep niet gelijk met de werkelijke indexatie (blz. 9), wat nu een verhoging veroorzaakt van 7,5%. We zouden hier beter en alerter in moeten acteren en hopen dat de basis op orde zal zijn de komende jaren, zodat we beter en eerder inzicht hebben in bijv. de mutaties op blz. 10.

Als we dan de verantwoordelijk wethouder horen zeggen dat ‘dit hoeft niet te leiden tot bezuinigingen’, dan fronsen wij toch onze wenkbrauwen. Dacht het college dit op te lossen door onze burgers nog meer op te zadelen met lokale lasten? Een voorproefje hiervan wordt al gegeven in deze begroting met een lastenstijging van 8,86 %.

We zullen de programma’s één voor één doorlopen.

1. Bestuur en Veiligheid

Goed bestuur en Veiligheid is in onze ogen een must. Onze inwoners moeten er op kunnen vertrouwen, dat de gemeente haar werk adequaat uitvoert en daar hoort een kostenplaatje bij. Een gevoel van veiligheid voor zowel onze mensen in dienst van de overheid als voor onze inwoners staat voor Algemeen Belang hoog op het prioriteitenlijstje. Dus het is goed dat daar in de meerjarenbegroting ruimte voor is de komende jaren. Wat ons dan wel weer verbaast, is het feit dat voor Integraal Toezicht en Handhaving flink wordt afgeschaald (van €879 in 2024 naar €341 K in 2028)

Voor ons rijst dus de vraag hoe het college voor een gevoel van veiligheid kan zorgen, als aan de andere kant het integrale toezicht wordt ingeperkt. Graag een antwoord in deze.

2. Ruimtelijk Domein.

In onze kernen is vanaf 2018 een flink inhaalslag gemaakt met de bouw van woningen met diverse woningbouwplannen. Plannen uit het verleden die nu door dit college ten uitvoer worden gebracht. Echter blijkt dat we nog steeds achter de feiten aanlopen en eigenlijk niet genoeg kunnen bouwen. Enerzijds door te weinig bouwgrond, anderzijds door bezwaarprocedures, denk hierbij aan plan Blokker. Ergens bezwaar tegen kunnen maken is ieders goed recht, maar het moet niet ontaarden in bezwaar maken om het bezwaar maken.

Een specifiek plan willen wij uitlichten en dat zijn de woonwagenlocaties: niet zozeer het realiseren van extra staanplaatsen, maar wel de laatste zin in deze paragaaf op blz 29. Wij citeren: ‘Ook zijn we in overleg over het mogelijk inrichten van tijdelijke standplaatsen op locatie De Bovist’.

Voorzitter, hoe rijmt deze zin met de dwangsom die opgelegd is, omdat er te veel standplaatsen waren op de Bovist? Hier hadden wij graag een antwoord op.

Wat betreft de grondexploitatie, daar komen we in een later stadium op terug.

Het beeldkwaliteitsplan en de centrumontwikkeling die gepresenteerd zijn, hebben ons zeer verbaasd. Ondernemers in het centrum hebben knelpunten aangedragen en hun zorgen geuit als dit plan ten uitvoer wordt gebracht (o.a. teruglopende omzetten gestaafd met bewijzen bij de gedane proeven). Helaas worden deze terzijde geschoven in dit plan.

Voorzitter, zij zijn hardwerkende ondernemers die ook kleur geven aan het centrum en zorgen voor een aantrekkelijk centrum. Als Algemeen Belang vinden wij dat hier te weinig naar geluisterd wordt en wij roepen het college op om hier beter mee om te gaan.

3. Klimaat, Energie en Duurzaamheid

Een thema dat ten zeerste onze aandacht verdient en terecht moet leiden naar aanpassingen in energie-en materialengebruik om klimaatbestendig te worden.

Diverse plannen worden gepresenteerd om bepaalde doelen te bereiken, wat ook een nobel streven is, maar we moeten de realiteit niet uit het oog verliezen. Een gezonde afweging tussen wat kan en zou moeten lijkt ons een mooi devies. Het één mag het ander niet in de weg staan.

In programma 1 wordt de slogan gebruik 'Goed Bestuur op z'n Astens'. Hier kunnen we beter zeggen 'Een goede aanpak op z'n Astens'.

<u>Bruisende en aantrekkelijke kernen</u>

Asten staat bekend om zijn aantrekkelijk centrum en dat moeten we zeker zo houden. Daarom hecht Algemeen Belang zoveel waarde aan het beeldkwaliteitsplan, waarin eenieder zich kan vinden. Maar zeker zo belangrijk zijn de kernen Ommel en Heusden. Helaas moeten wij daar constateren, dat er minimale bewegingen zijn om tot veranderingen te komen. In samenwerking met de inwoners van deze kernen zou er toch meer beweging moeten komen om de nodige plannen op korte termijn te kunnen ontwikkelen.

Van de andere plannen willen we er twee uitlichten, namelijk de herinrichting van het Burgemeester Ploegmakerspark en 't Loverveld.

Bij het Ploegmakerspark kiest het college ervoor, om weer een onderzoek te verrichten hoe het een en ander heringericht moet worden. Is het nu niet eens verstandiger om de herinrichting ter hand te nemen op basis van plannen die er liggen en moties/amendementen die hierover zijn ingediend? Nu komt er weer een plan bij en lijkt het erop dat de herinrichting van het Ploegmakerspark weer vooruit geschoven wordt.

Voor wat het 't Loverveld betreft is Algemeen Belang duidelijk geweest: geen dure ingrepen, maar een goed ingericht park met aanpassingen waardoor het hier goed toeven is. Wellicht moeten we hier gezien de ongunstige financiële vooruitzichten de komende jaren een pas op de plaats maken en in fases deze werkzaamheden uitvoeren en kijken wat echt nodig is.

4. Sociaal Domein.

Voorzitter, het is en blijft een zorgenkindje, waar we maar mondjesmaat grip op krijgen. Het ene moment denken we dat we de kosten in grip hebben, terwijl het andere moment we geconfronteerd worden met kostenstijgingen: de uitbreiding van de lokale capaciteit, de uitbreiding van de flexpool Jeugd, de uitbreiding van uren voor een gedragswetenschapper van het Sociaal team Asten, de uitbreiding van uren voor een buurtsportcoach en de inzet van een data-analist voor de GR-Peelgemeenten.

Vooral de uitbreiding van de uren voor een gedragswetenschapper en de uitbreiding van de uren van een buurtsportcoach verbaast ons, omdat ze blijkbaar nu wel nodig zijn, terwijl er in de kadernota nog geen sprake van was. Graag toelichting hierop.

Kan de wethouder verklaren, dat met de nadering van het rampjaar 2026 er meer gekeken wordt naar hoe we nog vlug allerlei uitbreidingen kunnen realiseren, in plaats van pas-op-de-plaats maken en inzetten op efficiënter werken en daarna pas kijken of er uitbreiding nodig is?

Algemeen Belang heeft de indruk dat minder goed gekeken wordt, of er efficiënter gewerkt kan worden of taken samengevoegd kunnen worden. En we merken toch op voorzitter, dat dit domein het grootste gedeelte van de begroting opslokt nl 42,2 % van de totale lasten.

Voorzitter, in de begroting wordt gesproken over het 'meer aandacht geven aan gezond sportbeleid, verenigingsleven en cultuur'. Het afschaffen van de CMK-regeling staat daar haaks op. Dit is juist zo belangrijk voor leerlingen op de school. Het zorgt voor kansengelijkheid en is een voedingsbodem voor onze verenigingen. Vandaar dat we hiervoor samen met Samen voor Asten een amendement indienen.

5. Financiën, Control en Economie

Voorzitter, dit is het programmaonderdeel, waar we nog het meest van geschrokken zijn. In plaats van dat er stappen gezet zouden moeten zijn om lokaal de zaakjes op orde te hebben, is hier het tegendeel gebleken.

Laten we een aantal zaken op een rijtje zetten.

a. Nieuw lokaal bedrijventerrein
   Al verschillende jaren wordt hetzelfde zinnetje gebruikt in de begroting: 'We zorgen voor voldoende en passende huisvestingsmogelijkheden voor onze ondernemers voor onze bedrijven op nieuwe en bestaande bedrijventerreinen'. Terwijl ondernemers blijven roepen om uitbreidingmogelijkheden, zien we helaas nog weinig resultaat.
   We hopen dan ook dat er snel verandering te bespeuren valt. We roepen het college daarom op om de hoogste versnelling in te zetten om naar mogelijkheden te zoeken.
b. Centrumontwikkeling
   Het college is erin geslaagd om diverse ondernemers nog niet het vertrouwen te geven in een goede afloop van de plannen die men voor ogen heeft, door het beeldkwaliteitsplan te combineren met de centrumontwikkeling. De ondernemers voelen zich niet gehoord, terwijl er met feiten wordt gestaafd, dat bepaalde maatregelen niet wenselijk zijn.
c. Toeristenbelasting
   In verschillende commissievergaderingen en raadsvergaderingen hebben wij als Algemeen Belang aangegeven dat de toeristenbelasting in onze gemeente te hoog is en hierop kregen we geen bijval. Nu blijkt dit toch het

geval te zijn, want deze belasting wordt verlaagd. Wat schetst echter onze verbazing: er wordt een truckbelasting ingevoerd, alsof dit toeristen zijn die hier parkeren. Willen we de chauffeurs nog meer naar de snelweg jagen, waardoor er nog meer gevaarlijke situaties ontstaan? En hoe dacht de verantwoordelijk wethouder dit te controleren, of zadelt hij de ondernemer hiermee op? Graag hierover een reactie van het college. Voorzitter wij zijn ook mordicus tegen het invoeren van deze belasting en verwachten dus een andere invulling voor de verlaging van de toeristenbelasting. Wij zullen hiervoor met een amendement komen, dat door alle andere fracties mede wordt ingediend.

Paragraaf 1 Lokale Heffingen

Laag houden van lokale lasten is al jaren het credo van Algemeen Belang. Wij zijn dan onaangenaam verrast door een lokale stijging van bijna 10%.

Een goed financieel beleid houdt ook in, dat we kijken naar de kostenkant van de financiën en niet alleen de gemakkelijkste weg kiezen van verhoging van de lokale lasten. Dan is de zinsnede op blz 65 'de lokale lasten zo laag mogelijk te houden en daar waar mogelijk draaien we eerdere lastenverhoging terug' wel heel eufemistisch.

Paragraaf 4 Grondbeleid

"Het grondbedrijf floreert als nooit tevoren", roept de verantwoordelijk wethouder en hij refereert dan aan het aantal huizen dat gebouwd wordt. Maar als we dieper induiken op de resultaten van het grondbedrijf zien we een ander beeld.

Volgens de 2e Turap is Loverbosch 3 verlieslatend met €538.311,00 waarvoor een voorziening is getroffen van €420.000,00 en €118.311,00 aan rentekosten niet waarschijnlijk wordt geacht.

Biesvelden I is volgens de Turap €509.605,00 negatief met de opmerking dat hiervoor €802.278,00 aan rentekosten zijn opgenomen, die waarschijnlijk niet zullen komen.

Vraag aan de wethouder

a. Waarop baseert de wethouder dat de rentekosten niet komen?
b. Is de wethouder het met ons eens, dat als er een voorziening van €420.000,00 wordt gevormd het project als geheel verlieslatend is?
c. Wanneer bij Biesvelden 1 de rentekosten niet waarschijnlijk worden geacht, dat er een positief saldo ontstaat en dat conform de 'percentage of completion'-methode een resultaat moet worden meegenomen in de begroting?

Samenvattend voorzitter moeten wij als Algemeen Belang constateren, dat deze begroting samengesteld en gericht is op de korte termijn onder het motto ‘na ons de zondvloed’.

Dit zijn geen beleidskeuzes die gericht zijn op de langere termijn om Asten in staat te stellen een goed, gezond en aantrekkelijk dorp te houden. Gezien de grote financiële onzekerheid, waar iedere gemeente mee worstelt op dit moment, is dit kortetermijnpolitiek!

Laten we hopen dat er snel betere tijden voor ons allen aanbreken, want op dit moment is onze balans de realiteit!

Wij bedanken degenen, die deze begroting tot stand hebben gebracht.

Tot zover in eerste termijn!

Fractie Algemeen Belang

Paul Bakens

Patricia Verbakel

Lilian Vossen

Frank v.d. Kerkhof

Jos Jacobs

Karin Tilburgs

Gemke van Houts

Henk van Moorsel